

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 4.12.2014
COM(2014) 718 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Výroční zpráva o provádění Obchodní dohody mezi EU a Kolumbií a Peru

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Výroční zpráva o provádění Obchodní dohody mezi EU a Kolumbií a Peru

1. Úvod

EU dne 26. června 2012 podepsala obchodní dohodu (dále jen „dohoda“) s Kolumbií a Peru. Dohoda se prozatímně uplatňuje od 1. března 2013 s Peru a od 1. srpna 2013 s Kolumbií¹.

Od počátku uplatňování dohody Komise předkládala Parlamentu a Radě informace o jejím provádění, zejména na zasedáních zvláštní monitorovací skupiny zřízené Výborem pro mezinárodní obchod Evropského parlamentu. Komise se v souladu s nařízením (EU) č. 19/2013² zavázala, že Evropskému parlamentu a Radě předloží výroční zprávu o uplatňování, provádění a plnění závazků dohody a nařízení.

Toto je první z požadovaných zpráv. Podle čl. 13 odst. 1 nařízení je rozdělena do tří částí:

- celkové hodnocení obchodních toků,
- informace o činnostech různých orgánů provádějících dohodu,
- informace o činnostech monitorování uvedených v nařízení.

2. CELKOVÉ HODNOCENÍ: VÝVOJ OBCHODU

2.1. Metodika

Analýza dvoustranných obchodních toků vychází z údajů za první rok provádění dohody. V případě Peru se jedná o údaje za kalendářní rok 2013, zatímco v případě Kolumbie se údaje týkají prvních pěti měsíců prozatímního provádění dohody (srpen 2013 až prosinec 2013). V obou případech byla období porovnávána se stejným obdobím předchozího roku.

Jelikož je dohoda prováděna teprve krátce a určité údaje a čísla nejsou dosud k dispozici, je možnost činit závěry o dopadu dohody omezená. Může nějaký čas trvat, než se hospodářské subjekty přizpůsobí a v plném rozsahu využijí dalších obchodních příležitostí, které jim obchodní dohoda nabízí. Kromě toho je obtížné připisovat změny v obchodních tocích pouze dohodě, neboť tyto údaje jsou ovlivňovány dalšími faktory, jako jsou výkyvy poptávky nebo kolísání světových cen komodit, které tvoří významnou část peruánského a kolumbijského vývozu.

Obecně vykazuje obchod se specifickým zbožím rostoucí tendenci. Tím se poněkud vyrovnává celkové snížení obchodních toků, které bylo způsobeno obecně negativním vývojem cen komodit a poptávky EU. Přestože je předčasné plně extrapolovat závěry, čísla naznačují, že podniky v určitých odvětvích využívají dohody ve stále větší míře.

¹ V EU se dohoda uplatňuje prozatímně, dokud ji neratifikují všechny členské státy. Stav ratifikace je zveřejněn na internetové stránce Rady: <http://www.consilium.europa.eu/policies/agreements/search-the-agreements-database?command=details&lang=en&aid=2011057&doclang=EN>

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 19/2013 ze dne 15. ledna 2013, kterým se provádí dvoustranná ochranná doložka a mechanismus stabilizace pro banány Obchodní dohody mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Kolumbií a Peru na straně druhé.

2.2. Vývoj obchodních toků s Peru

V porovnání s rokem před uzavřením dohody se hodnota zboží dováženého z Peru do EU v roce 2013 snížila o 15,9 % (995 milionů EUR). Důvodem byl především pokles mezinárodních cen komodit.

V roce 2012 činila hodnota dovozu EU z Peru 6,3 miliardy EUR (17,5 % peruánského vývozu), v roce 2013 pak 5,3 miliardy EUR (16,5 % peruánského vývozu), což odráží výše uvedený vývoj.

EU dovážela především suroviny (29,9 % veškerého dovozu připadalo na měď a zinek), jejichž hodnota se v porovnání s rokem 2012 výrazně snížila (–15,7 %). U druhé skupiny produktů (potraviny a živá zvířata činila 36,8 % veškerého dovozu z Peru) bylo v porovnání s předchozím rokem zaznamenáno snížení hodnoty o 10,4 %. Naopak některé druhy netradičního vývozu z Peru (především v zemědělsko–potravinářském odvětví a s vyšší přidanou hodnotou) se zvýšily téměř o 6 %. Také u chemických látek a produktů rybolovu byl zjištěn značný nárůst (24,9 % a 4 %).

Hodnota vývozu z EU zůstala konstantní (zvýšení o 0,16 % nebo 5,7 milionu EUR). Celých 13 % veškerého peruánského dovozu připadalo v roce 2013 na EU, která je tak třetím největším vývozcem do Peru.

EU vyvážela hlavně stroje a dopravní zařízení (55,5 % celkového vývozu). S nárůstem o 0,16 % zůstal vývoz těchto produktů relativně stabilní.

Obchodní bilance EU s Peru dosáhla v roce 2013 schodku ve výši 1 778 milionů EUR (v roce 2012 schodek činil 2 779 milionů EUR). Tento pokles odpovídá vývoji v období 2009 až 2013, kdy roční průměrné tempo růstu dovozu EU činilo 13,5 % a vývozu EU 23,7 %.

2.3. Vývoj obchodních toků s Kolumbií

Analýza obchodních toků s Kolumbií je ovlivněna skutečností, že se dohoda uplatňuje teprve od 1. srpna 2013. Celková hodnota obchodních toků zůstala na podobné úrovni jako v období před prozatímním uplatňováním dohody (srpen–prosinec 2012).

Pokud jde o hodnotu obchodu, zůstává Kolumbie největším obchodním partnerem EU v Andském společenství a pátým největším v Latinské Americe.

Hodnota dovozu EU se oproti předchozímu období zvýšila o 4,2 % na celkem 3 596 milionů EUR. V roce 2012 představovala celková hodnota kolumbijského zboží vyvezeného do EU 15,2 % vývozu země (7 098,8 milionu EUR z celkových 46 720,1 milionu EUR). V roce 2013 bylo dosaženo hodnoty 7 223,2 milionu EUR (15,8 % celkového vývozu Kolumbie).

Kolumbie i nadále vyváží především komodity a zemědělské produkty. 87,2 % celkového vývozu do EU představují čtyři typy produktů (minerální oleje, uhlí, banány a káva).

Hodnota vývozu EU se oproti stejnému období předešlého roku snížila o 4 % na celkem 2 328 milionů EUR.

V roce 2012 byla EU třetím největším partnerem Kolumbie, pokud jde o dovoz (12,6 % veškerého zboží dovezeného v roce 2012 nebo 5 657,9 milionu EUR z celkových 45 025,8

milionu EUR). V roce 2013 se tato hodnota zvýšila na 6 171,8 milionu EUR (13,4 % celkového dovozu Kolumbie).

Pro vývoz EU je charakteristická diverzifikace průmyslového zboží, především strojů a mechanických zařízení (19 % veškerého vývozu, pokles o 4,1 %), farmaceutických výrobků (11,5 %, nárůst o 8,5 %), letadel a jejich částí (11,8 %, nárůst o 33,2 %), elektrických strojů, přístrojů a zařízení (7,4 %, nárůst o 9,8 %), vozidel (7,6 %, nárůst o 9,8 %) a optických, fotografických, technických a lékařských přístrojů (5,8 %, nárůst o 10,6 %).

Obchodní bilance s Kolumbií dosáhla v roce 2013 schodku ve výši 1 782 milionů EUR (v roce 2012 schodek činil 3 064 milionů EUR). To je třeba posuzovat s ohledem na skutečnost, že v období 2009–2013 činilo roční průměrné tempo růstu dovozu EU 17,8 % a vývozu EU 15,4 %. Na druhé straně se v roce 2013 dovoz EU v porovnání s rokem 2012 snížil o 11,2 %, zatímco vývoz EU se zvýšil o 5,7 %.

2.4. Vývoj obchodu s konkrétním zbožím

Bližší pohled na vývoj obchodních toků s konkrétním zbožím mezi a EU a oběma andskými zeměmi naznačuje, že některá odvětví již začínají mít z dohody prospěch.

V případě **Peru** byly od roku 2012 do roku 2013 zaznamenány tyto výrazné změny:

- **čerstvé banány:** hodnota celkového dovozu se zvýšila z 61 milionů EUR na 85 milionů EUR (+39,3 %),
- **jedlé ovoce a ořechy:** z 408 milionů EUR na 527 milionů EUR (+29,2 %),
- **cukr a cukrovinky:** z 0,8 milionu EUR na 2,3 milionu EUR (+187,5 %),
- **nápoje a lihoviny:** z 44 milionů EUR na 71 milion EUR (+61,4 %).

U vývozu EU byly zaznamenány tyto výrazné změny:

- **obiloviny:** z 0,1 milionu EUR na 12,6 milionu EUR,
- **vozidla pro přepravu osob a zboží:** z 308 milionů EUR na 351 milion EUR (+14 %),
- **farmaceutické výrobky:** ze 104 milionů EUR na 140 milionů EUR (+34,6 %).

Jelikož se dohoda s Kolumbií neuplatňuje ještě tak dlouho jako s Peru, je k dispozici méně údajů. Následující analýza vychází z údajů pro období od srpna do prosince 2013 (porovnáno se stejným obdobím v roce 2012).

U dovozu EU byly v roce 2013 zaznamenány tyto výrazné změny:

- **třtinový cukr:** hodnota dovozu se zvýšila z 1,4 milionu EUR na 3,4 milionu EUR (+147,5 %),
- **tabák:** z 4,6 milionu EUR na 15,4 milionu EUR (+247,6 %),
- **přípravky nebo konzervy z tuňáka:** z 2,5 milionu EUR na 2,8 milionu EUR (+9,2 %),
- **řezané květiny:** z 5,1 milionu EUR na 5,4 milionu EUR (+4,4 %).

U vývozu EU byly zaznamenány tyto výrazné změny:

- **mléčné produkty:** hodnota vývozu se zvýšila z 0,7 milionu EUR na 1,7 milionu EUR (+136,5 %),

- **podvozky vybavené motorem, pro vozidla:** z 0,8 milionu EUR na 4,5 milionu EUR (+467,4 %),
- **vozidla se vznětovým pístovým motorem s vnitřním spalováním (dieselovým motorem nebo motorem se žárovou hlavou) s obsahem válců převyšujícím 1 500 cm³, avšak nepřesahujícím 2 500 cm³:** z 2,6 milionu EUR na 4,3 milionu EUR (+64,7 %).

2.5. Použití celních kvót

Dohoda počítá s několika celními kvótami na obou stranách. Předběžná analýza používání kvót naznačuje, že při těchto výhodných celních kvótách existuje ještě značný prostor ke zvýšení vývozu EU.

Celní údaje shromážděné **peruánskými** orgány naznačují, že v roce 2013 byly jen u dvou tříd produktů, na něž se vztahují celní kvóty, zaznamenány významné obchodní toky (zmrzlinářské výrobky a produkty s vysokým obsahem cukru); zůstaly však výrazně pod přidělenými celními kvótami.

Podobné závěry lze vyvodit i pro **Kolumbii**, kde byly podle údajů vztahujících se k období od ledna do června 2014 pouze dvě skupiny produktů vyváženy z EU ve značné míře (ovoce a zelenina a sladové výtažky). Také v tomto případě využití celních kvót zdaleka nedosáhlo určeného objemu. U skupin produktů, jako jsou syrovátka a mléčné výrobky a cukrovinky, byly zaznamenány jen minimální obchodní toky, u jiných (např. u cukru, mléka a smetany, podmaslí a zmrzlinářských výrobků) byly dostupné celní kvóty využity jen v omezené míře či vůbec.

Na druhé straně EU otevřela pro Peru a Kolumbii řadu důležitých celních kvót. V případě **Peru** se hlavní celní kvóty týkají mimo jiné těchto skupin produktů: kukuřice cukrová, kukuřice, třtinový cukr, produkty s vysokým obsahem cukru, kakaový prášek, rum, rýže a hovězí maso.

Podle celních údajů EU z roku 2013 byly od března 2013 do února 2014 využity celní kvóty pouze pro třtinový cukr (úplné vyčerpání kvóty, 18 334 tun³), pro produkty s vysokým obsahem cukru (2 z 10 000 tun, které byly k dispozici) a pro kukuřici (58 z 8 334 tun, které byly k dispozici). Z údajů za období od března do května 2014 vyplývá, že celní kvóty byly použity pro čtyři skupiny (kukuřice, kukuřice cukrová, třtinový cukr a produkty s vysokým obsahem cukru). Z toho Peru již k 6. květnu 2014 vyčerpalo kvótu pro třtinový cukr (22 660 tun). U všech ostatních produktů však byly zaznamenány jen minimální obchodní toky (1 tuna na celní kvótu pro produkty s vysokým obsahem cukru).

Pokud jde o **Kolumbii**, otevřela EU řadu celních kvót pro produkty, jako jsou kukuřice cukrová, kukuřice, třtinový cukr, jogurt, rum, mléko a smetana a produkty s vysokým obsahem cukru.

Podle celních údajů EU nebyly v roce 2013 využity žádné celní kvóty. Z údajů za rok 2014 vyplývá, že celní kvóty byly využity u dvou širších kategorií (třtinový cukr a cukrovinky). Ze 63 860 tun stanovených pro produkty z třtinového cukru bylo do 8. července 2014 dovezeno 23 383 tun. V případě cukrovinek bylo z 20 600 tun do 8. července 2014 dovezeno pouze 105 tun.

³ Celková roční kvóta přepočítaná na 10 měsíců uplatňování obchodní dohody v roce 2013.

Skromné využívání celních kvót obecně naznačuje, že narušení příslušných vnitřních trhů, pokud jde o tyto citlivé produkty, v důsledku uplatňování dohody není pravděpodobné.

2.6. Služby

Údaje o obchodu se službami jsou vytvářeny se značným zpožděním a předkládány v souhrnné podobě, což znemožňuje provedení stejné částečné analýzy jako u obchodu se zbožím. Výroční zpráva o provádění se tedy bude tímto aspektem zabývat, jakmile bude mít k dispozici dostatečné údaje.

3. ČINNOSTI PROVÁDĚCÍCH SUBJEKTŮ

Institucionální ustanovení dohody počítají se zřízením Výboru pro obchod a osmi specializovaných subjektů. Výbor pro obchod EU-Kolumbie/Peru, který každoročně zasedá na ministerské úrovni, plní úlohu dohledu a zajišťuje řádné fungování dohody. První zasedání těchto subjektů proběhla v roce 2014 v Limě v Peru (viz níže).

Podvýbor pro zemědělství – 5. února

Účastníci diskutovali o vývoji obchodu a využívání celních kvót (zejména o aspektech souvisejících s vnitřními postupy). Z důvodu zvýšení peruánského vývozu se hovořilo rovněž o mechanismu stabilizace pro banány. Mezi další témata patřilo zdanění lihovin (Peru a Kolumbie) a dohoda o spolupráci v oblasti mléčných výrobků (Kolumbie).

Podvýbor pro technické překážky obchodu – 5. února

Strany si vyměňovaly informace o svých systémech kvalitní infrastruktury. EU vyjádřila určité obavy, které se ve vztahu ke Kolumbii týkaly technických předpisů v automobilovém odvětví, postupů posuzování shody, označování textilií, technických předpisů o alkoholických nápojích a politiky v oblasti biopaliv a ve vztahu k Peru zákona o podpoře zdravé výživy a zpoždění při registraci léčivých přípravků a doplňků stravy. Kolumbie i Peru vyjádřily obavy ohledně požadavku EU na osvědčení o původu pro vývoz ryb a ohledně omezování používání palmového oleje v některých členských státech.

Podvýbor pro obchod a udržitelný rozvoj – 6. února

Strany se dohodly na seznamu odborníků, kteří mohou být povoláni k prošetření záležitostí, u nichž nebylo v průběhu konzultací na vládní úrovni nalezeno uspokojivé řešení, a sdílely své zkušenosti o vnitrostátních mechanismech, jež mají podpořit účast občanské společnosti a skupin, které se zasazují o provádění ustanovení dohody týkajících se obchodu a udržitelného rozvoje (viz také bod 4 níže).

Podvýbor pro duševní vlastnictví – 11. února

Na zasedání se jednalo o zeměpisných označeních, kdy EU projevila zájem o zjednodušené postupy uznávání. Kolumbie předložila veškerá osvědčení na ochranu zeměpisných označení EU v rámci dohody a seznam 18 nových zeměpisných označení, z toho devět se týkalo zemědělských produktů, které EU posoudí v souladu s dohodou. Pokud jde o zbývajících devět nezemědělských zeměpisných označení, EU objasnila, jak by mohlo být jejich ochrany dosaženo.

Peru předložilo seznam čtyř nových zeměpisných označení pro zemědělské produkty. Dalšími tématy byly příslušné systémy, které strana dohody používá pro vymáhání práva, odpovědnost poskytovatelů zprostředkovatelských služeb, systém podle odstavce 6⁴ dohody TRIPS, přistoupení Peru a Kolumbie k Madridskému protokolu⁵, ochrana výkonných umělců a patenty ve farmaceutickém odvětví (Kolumbie).

Podvýbor pro veřejné zakázky – 31. března

Strany diskutovaly o dvoustranných otázkách. Peru a Kolumbie předložily EU aktualizovaný seznam vládních subjektů. Strany se dohodly na výměně informací o účasti malých a středních podniků na zahraničních trzích s veřejnými zakázkami.

Podvýbor pro sanitární a fytosanitární opatření – 1. dubna

Diskutovalo se o tématech, jako jsou dovozní požadavky, ověřování, opatření týkající se zdraví zvířat a rostlin, rovnocennost a technická pomoc.

Podvýbor pro cla, usnadnění obchodu a pravidla původu – 28.–29. dubna

Strany představily současný vývoj svých celních právních předpisů. EU zdůraznila důležitost vytvoření bezpapírového celního prostředí. Strany si vyměňovaly zkušenosti týkající se oprávněných hospodářských subjektů⁶ a dohod o vzájemném uznávání. Pokud jde o pravidla původu, strany jednaly o osvědčování a ověřování preferenčního původu a o otázce přímé dopravy.

Podvýbor pro otázky přístupu na trh – 15. května

Strany si vyměňovaly informace o vývoji obchodních toků a poukázaly na nedostatek spolehlivých statistik pokrývajících delší období. Strany diskutovaly o dvoustranných záležitostech, jako je GSP+ (Peru) a o domácích politikách v oblasti biopaliv a demontáží nákladních vozidel (obě se týkaly Kolumbie).

Výbor pro obchod – 16. května

Výbor přezkoumal činnosti specializovaných subjektů a projednával témata související s obchodem službami. EU vyjádřila obavy ohledně lhůt pro vydávání pracovních viz v Peru, jež by mohly negativně ovlivnit závazky, které pro Peru vyplývají z části dohody o obchodu službami. Strany rovněž projednávaly témata týkající se WTO a dohody o usnadnění obchodu a sdílely informace o svých stávajících příslušných jednáních s dalšími zeměmi a regiony.

⁴ Jakmile tento odstavec přijmou dvě třetiny členů WTO, změní dohodu TRIPS tak, aby členové WTO, kteří pro příslušný výrobek nemají dostatek kapacit ve farmaceutickém odvětví, mohli dovážet patentované léčivé přípravky v rámci nucených licencí.
http://www.wto.org/english/tratop_e/trips_e/public_health_e.htm

⁵ Mezinárodní systém registrace ochranných známek současně v mnoha zemích
<http://www.wipo.int/madrid/en/>

⁶ Oprávněné hospodářské subjekty jsou hospodářské subjekty, kterým bylo celními orgány nebo jejich jménem potvrzeno, že splňují řadu požadavků (např. dodržování předpisů, solventnost, bezpečnost atd.), a tudíž mohou využívat různá zjednodušení nebo usnadnění specificky umožňovaná v rámci příslušných celních právních předpisů EU, Peru a Kolumbie.

4. PLNĚNÍ POVINNOSTÍ V OBLASTI OBCHODU A UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Podvýbor pro obchod a udržitelný rozvoj

První zasedání podvýboru se konalo souběžně s veřejným zasedáním s občanskou společností dne 7. února, kterého se účastnili především členové peruánské občanské společnosti a domácí poradní skupiny EU. Diskutovalo se zejména o tématech souvisejících s prací a životním prostředím, která jsou důležitá pro provádění hlavy IX dohody. Přitom se projednávaly možné oblasti pro následná opatření.

Strany vyjádřily svůj závazek účinně provádět hlavu IX dohody. Kolumbie a Peru informovaly o příslušných organizačních aspektech svých ministerstev práce a životního prostředí, jakož i o pokroku, kterého bylo dosaženo v souvislosti se svobodou sdružování, právem na kolektivní vyjednávání a odstraněním nucené práce, což bylo rovněž důležité v kontextu různých opatření, která Kolumbie a Peru zahrnuly do svých plánů předložených Evropskému parlamentu v roce 2012.

Strany projednávaly následující záležitosti.

4.1. Provádění ustanovení souvisejících s prací

EU informovala o politice a opatřeních přijatých na úrovni EU na podporu svobody sdružování, práva na kolektivní vyjednávání a ochrany práv dětí (včetně předcházení dětské práci). EU rovněž poskytla informace o pokroku, kterého členské státy dosáhly při ratifikaci úmluv Mezinárodní organizace práce (MOP), zejména Úmluvy o práci na moři. Informovala také o rozhodnutích Rady EU ze dne 28. ledna 2014, kterým se členské státy zmocňují, aby ratifikovaly Úmluvy MOP o chemických látkách a pracovnících v cizí domácnosti.

Peru oznámilo splnění svých povinností v rámci hlavy IX dohody a předložilo aktualizované informace o těchto oblastech:

- i. prohloubení kolektivních vztahů, včetně posílení systému kontrol, vytvoření národního dozorcího orgánu pro inspekci práce a zvýšení ukládaných pokut;
- ii. podpora základních práv vymezených MOP pomocí zvláštních předpisů pro registraci odborových svazů ve stavebnictví, dobrovolného jednacího řádu pro rozhodčí řízení, akčních plánů a strategií proti dětské a nucené práci a schválení předpisů týkajících se rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením;
- iii. opatření a posílení kontrol na ochranu pracovních práv a
- iv. ratifikace úmluv MOP.

Kolumbie poskytla informace o provádění hlavy IX dohody a zaměřila se na tyto oblasti:

- i. nová struktura ministerstva práce a jeho úspěchy;
- ii. stávající postupy a mechanismy sociálního dialogu;
- iii. uplatňování svobody sdružování;
- iv. přednosti existujících systémů dozoru;
- v. právní předpisy přijaté za účelem boje proti nezákonnému zprostředkovávání;
- vi. situace v oblasti provádění úmluv MOP.

Strany se dohodly, že budou dále provádět ustanovení hlavy IX související s prací, včetně ratifikace a provádění úmluv MOP (tj. úmluvy o pracovnících v cizí domácnosti z roku 2011, kterou Kolumbie ratifikovala dne 9. května 2014). Strany se dohodly, že budou pokračovat ve

výměně informací, zejména pokud jde o opatření proti dětské a nucené práci a podporu svobody sdružování a kolektivního vyjednávání.

Zasedání bylo příležitostí setkat se se zástupci regionálních kanceláří MOP a diskutovat o záležitostech, jako je vyjednávání a provádění obchodních dohod EU obecně.

4.2. Provádění ustanovení souvisejících s životním prostředím

Strany informovaly o pokroku při provádění ustanovení hlavy IX, která souvisí s životním prostředím. Peru informovalo o právním a politickém rámci pro environmentální otázky, strategické ose pro environmentální řízení v Peru, národním programu a národním systému pro životní prostředí. Peru rovněž poskytlo informace k národnímu systému pro posuzování vlivů na životní prostředí a národnímu úřadu ekologické certifikace pro udržitelné investice (SENACE).

Kolumbie poskytla informace o národním systému pro životní prostředí, hlavních výsledcích a politikách ministerstva pro životní prostředí a udržitelný rozvoj a provádění mnohostranných dohod v oblasti životního prostředí, jako je Basilejská úmluva, Úmluva o mezinárodním obchodu ohroženými druhy (CITES), Montrealský protokol, Úmluva o biologické rozmanitosti, Cartagenský protokol a Rámcová úmluva Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC).

EU se zabývala liberalizací ekologického zboží, přičemž zdůraznila iniciativu „zeleného zboží“, jejímž prostřednictvím EU a 13 dalších členů WTO potvrdilo, že budou spolupracovat na cestě k liberalizaci obchodu zeleným zbožím. EU vybídla Kolumbii a Peru, aby se k iniciativě připojily, zejména v souvislosti s tím, že Peru v listopadu 2014 uspořádá v Limě konferenci smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (UNFCCC). Podle EU by iniciativa mohla umožnit lepší a levnější přístup ke zboží a technologiím, které chrání životní prostředí.

EU popsala svůj plán účinného využívání zdrojů a metodiky měření environmentální stopy, v jejichž rámci bylo vybráno 17 produktů pro pilotní testování od listopadu 2013. Kterákoli zúčastněná strana, včetně podniků v Kolumbii a Peru, se může přihlásit, pokud chce tato pilotní testování sledovat a přispívat k nim. Pro společnosti vyvážející do EU by mohla být účast na tomto opatření užitečná.

4.3. Vnitrostátní konzultace a zasedání podvýboru s občanskou společností

V průběhu zasedání podvýboru strany diskutovaly o článku 281 (*Domácí mechanismy*) a jeho provádění. EU uvedla, že používá podobný mechanismus pro domácí poradní skupinu jako v ostatních dohodách EU, a Peru a Kolumbie prohlásily, že budou využívat stávající národní poradní orgány. Strany se dohodly na pokynech pro veřejná zasedání s občanskou společností.

Na veřejných zasedáních s občanskou společností zdůraznili členové domácí poradní skupiny EU spolu s členy peruánské občanské společnosti, jak důležité jsou institucionalizované struktury občanské společnosti v rámci dohody. Účastníci rovněž zdůraznili, že občanská společnost musí být schopna spolupracovat se svými partnery i mezi zasedáními, aby byly diskuse na veřejných zasedáních produktivnější.

4.4. Potenciální oblasti pro následná opatření

Strany se dohodly, že budou i nadále usilovat o provádění ustanovení hlavy IX, která souvisí s prací, včetně ratifikace a provádění úmluv MOP. Strany se rovněž dohodly, že budou pokračovat ve výměně informací, zejména pokud jde o opatření proti dětské a nucené práci a podporu svobody sdružování a kolektivního vyjednávání.

V oblasti biologické rozmanitosti podvýbor diskutoval o ustanoveních hlavy IX a budoucí práci. Poukazovalo se na to, že iniciativy pro boj s nezákonnou těžbou dřeva a s ní spojeným obchodem, např. nedávné nařízení EU o dřevu⁷, by mohly vést ke zvýšení obchodu se dřevem a výrobky ze dřeva z udržitelné produkce.

Kolumbie zdůraznila, že je důležité brát v úvahu sociální a ekologické mechanismy na trhu zlatem, zejména v boji proti nezákonné těžbě. Jako možné oblasti pro budoucí diskuse byly označeny také horizontální otázky, jako je hodnocení dopadů, a sociální odpovědnost podniků.

⁷

Nařízení (EU) č. 995/2010.

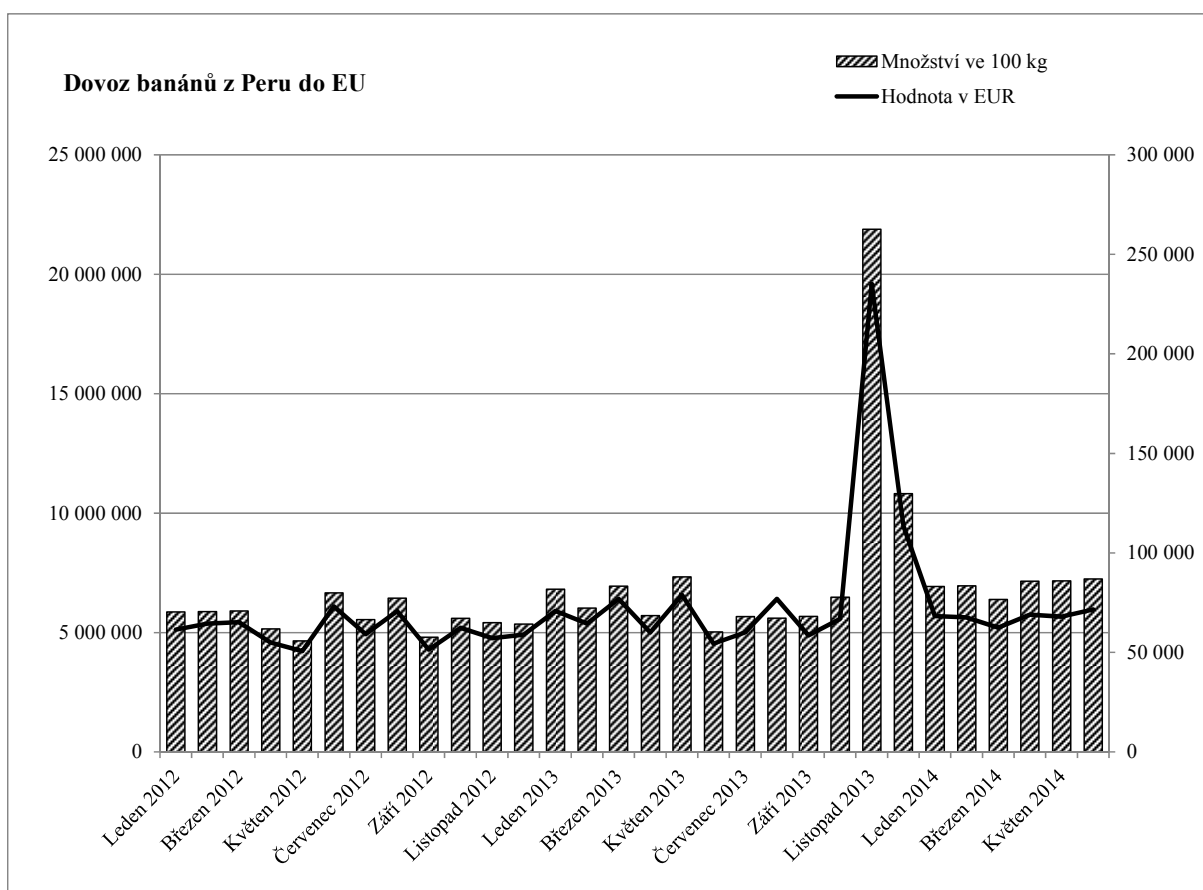
5. PROVÁDĚNÍ NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) Č. 19/2013, KTERÝM SE PROVÁDÍ DVOUSTRANNÁ OCHRANNÁ DOLOŽKA A MECHANISMUS STABILIZACE PRO BANÁNY

Nařízení umožňuje zahájit za určitých podmínek stanovených v nařízení ochranné šetření nebo zavést opatření předchozí kontroly. V souladu s články 3 a 13 nařízení Komise monitorovala vývoj dovozu banánů z Kolumbie a Peru. V prvním roce provádění dohody Komise ani nezahájila ochranné šetření, ani nezavedla opatření předchozí kontroly. Neobdržela ani žádnou příslušnou žádost.

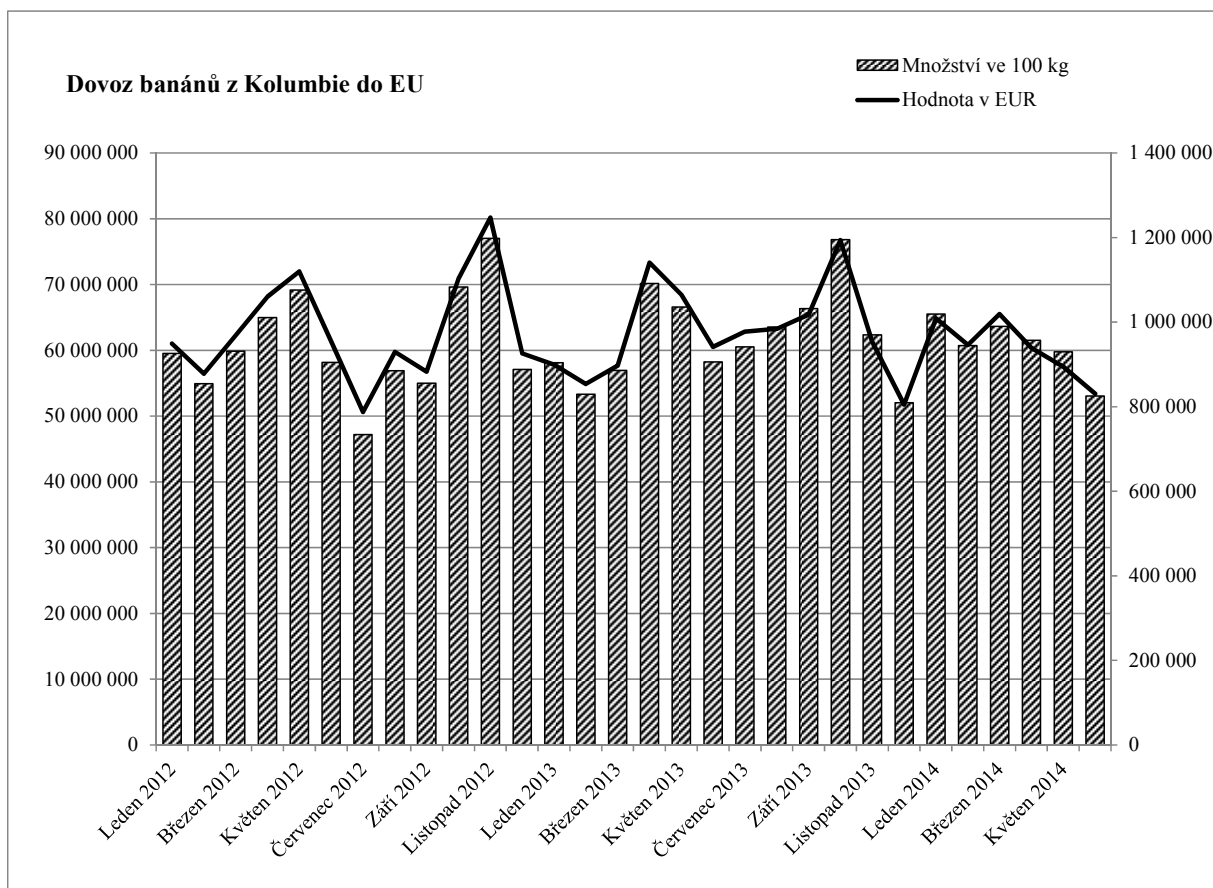
5.1. Vývoj kolumbijského a peruánského vývozu banánů

Výsledky monitorování v prvním roce provádění dohody jsou shrnuty níže.

V roce 2013 se hodnota dovozu **banánů z Peru** v porovnání s rokem 2012 zvýšila o 39,3 % (z 61 milionu EUR na 85 milionů EUR). Pokud jde o množství, dosáhlo zvýšení 39,7 % (z 80 696 tun v roce 2012 na 112 750 tun v roce 2013). Toto zvýšení bylo největší v listopadu a prosinci 2013, poté se obchod v následujících měsících (leden až duben 2014) vrátil na obvyklou úroveň.

V roce 2013 se hodnota dovozu **banánů z Kolumbie** v porovnání s rokem 2012 snížila o 0,6 % (ze 759 milionů EUR v roce 2012 na 754 milionů EUR v roce 2013). Celkové dovezené množství se zvýšilo o 2,1 % (z 1 134 567 tun v roce 2012 na 1 158 755 tun v roce 2013). V prvních měsících roku 2014 zůstaly úrovně obchodu poměrně konstantní (pokud jde o hodnotu a množství).

V případě **Peru** dosáhl dovoz banánů prahové hodnoty 78 750 tun v listopadu 2013. V souladu s ustanoveními mechanismu stabilizace pro banány (zejména čl. 15 odst. 2 a 3 nařízení) Komise posoudila dopad tohoto dovozu na situaci na trhu s banány v EU. Dovoz z Peru představoval pouze 1,8 % celkového dovozu čerstvých banánů do EU a dovoz od ostatních významných dovozců banánů do EU zůstal v mezích očekávaného vývoje. Kromě toho v průměru velkoobchod s čerstvými banány na trhu EU nezaznamenal žádné výrazné změny a ani neexistovaly náznaky, že by toto zvýšení peruánského vývozu mělo dopad na stabilitu nebo situaci producentů v EU. Na základě tohoto posouzení došla Komise k závěru, že pozastavení preferenčních celních sazeb na dovoz banánů pocházejících z Peru není vhodné.

6. ZÁVĚR

Po přibližně jednom roce provádění dohody je ještě příliš brzy na konečné hodnocení jejího vlivu na obchod a investiční toky. Přestože se celková úroveň obchodu s Peru zřejmě snížila, došlo k výraznému zvýšení netradičního obchodu. Snížení hodnoty obchodu bylo pravděpodobně způsobeno důvody, které nejsou přímo spojené se samotnou dohodou, ale spíše se snížením globálních cen komodit v roce 2013. Některá specifická odvětví, jako je odvětví vína, vozidel, tabáku a produktů z třtinového cukru, zaznamenala výrazný nárůst. Naopak údaje pro Kolumbii za několik měsíců naznačují jen malou změnu v obchodních tocích s několika výrazně pozitivními výjimkami, které jsou popsány ve zprávě. Větší využívání dostupných celních kvót představuje významnou nevyužitou příležitost této dohody.

Pokud jde o banány, dovoz z andských zemí zůstal celkově konstantní, proto nebylo potřeba zahájit žádné pozastavení preferenčních cel.

Důraz se tak stále klade na zajištění řádného provádění dohody tak, aby podniky mohly využívat obchodní příležitosti, které z ní vyplývají. Některé problémy s prováděním přetrvávají, a to zejména v oblasti zdraví zvířat a rostlin a hygienických (sanitárních a fytosanitárních) opatření. Diskuse o těchto otázkách budou pokračovat v rámci zasedání různých podvýborů a navazujících činností, aby byla nalezena vzájemně přijatelná a proveditelná řešení. V tomto ohledu první rok provádění umožnil celkově uspokojivé zavedení a fungování institucionálního rámce dohody.